

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de opvolgingsdoorlichting van Gemeentelijke Lagere School voor Buitengewoon Onderwijs - SAIGO MOL te Mol

Hoofdstructuur bubao

	Instellingsnummer	25726
	Instelling	Gemeentelijke Lagere School voor Buitengewoon Onderwijs - SAIGO MOL
directeur		Hilde VERBOVEN
adres		Don Boscostraat 37 - 2400 MOL
telefoon		014-31.36.96
fax		014/31.11.96
e-mail		saigo@skynet.be
website/URL		www.gemeentemol.be/saigo
	Bestuur van de instelling	960849 - Gemeentebestuur van Mol te MOL
adres		Molenhoekstraat 2 - 2400 MOL
	Scholengemeenschap	121491 - Gemeentelijk Onderwijs Mol te MOL
adres		Ginderbuiten 212 - 2400 MOL
	CLB	114975 - Vrij CLB Kempen te TURNHOUT
adres		Korte Begijnenstraat 18 - 2300 TURNHOUT
	Dagen van het opvolgingsbezoek	25/03/2013
	Einddatum van het opvolgingsbezoek	25/03/2013
	Datum bespreking verslag met de instelling	30/04/2013
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Dirk Janssens
	Teamleden	Jan Speltincx
	Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
	Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING.....	3
1. HISTORIEK.....	4
2. TE REMEDIEREN TEKORTEN	4
3. ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?	4
3.1 Wereldoriëntatie - wereldoriëntatie: dovencultuur	4
4. ADVIES.....	7
5. REGELING VOOR HET VERVOLG.....	7

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de opvolgingsdoorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Als een instelling bij een doorlichting een beperkt gunstig advies kreeg, volgt na de periode, vermeld in het advies, een opvolgingsdoorlichting. Tijdens een opvolgingsdoorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de bij de voorgaande doorlichting vastgestelde tekortkomingen voldoende werden geredimeerd.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een (opvolgings)doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

Tijdens het opvolgingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

De opvolgingsdoorlichting resulteert in een opvolgingsverslag dat bestaat uit een concluderend gedeelte en een advies.

Het concluderende gedeelte omvat de conclusies van de opvolging.

Het opvolgingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan twee adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de instelling de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en/of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

1. HISTORIEK

Het vorige doorlichtingsbezoek vond plaats van 01/02/2010 tot 04/02/2010 en werd afgesloten met een beperkt gunstig advies. Vanaf 01/09/2012 moest de instelling kunnen aantonen dat de tekorten die aan de basis lagen van dit advies, in voldoende mate werden geremedieerd. Dit verslag beschrijft in welke mate de instelling daarin is geslaagd.

2. TE REMEDIEREN TEKORTEN

	Omwille van
wereldoriëntatie - wereldoriëntatie: dovencultuur	Voor wereldoriëntatie is de handelingsplanning onvoldoende gericht op de vorming van een relevante beginsituatiebepaling, een verantwoorde doelenselectie, de realisatie van een samenhangend en voldoende breed aanbod op maat en op het formuleren van richtinggevende besluiten bij de evaluatie.

3. ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?

3.1 Wereldoriëntatie - wereldoriëntatie: dovencultuur

Voldoet

Motivering

- Tijdens de doorlichting in februari 2010 beoordeelde de onderwijsinspectie de kwaliteit en de inhoud van de handelingsplanning voor wereldoriëntatie in beide types onvoldoende: *“Voor wereldoriëntatie is de handelingsplanning onvoldoende gericht op de vorming van een relevante beginsituatiebepaling, een verantwoorde doelenselectie, de realisatie van een samenhangend en voldoende breed aanbod op maat en op het formuleren van richtinggevende besluiten bij de evaluatie.”*.
- Het schoolteam investeerde de voorbije jaren structureel in de realisatie van een verbetertraject. Het team werd daarbij ondersteund en begeleid door de pedagogische begeleidingsdienst van de onderwijskoepel.
- Het intern leiderschap en het hele team zochten samen met de begeleiding een eigen weg om tegemoet te komen aan de verwachtingen. Het team investeerde hierbij sterk in overleg. Informele en formele overlegmomenten creëerden gaandeweg een beleidscontext en een draagvlak om de handelingsplanning voor wereldoriëntatie bij te sturen.
- Het team ontwikkelde geleidelijk een schooleigen implementatiestrategie waarbij zowel visieontwikkeling als pragmatische (verbeter)acties een duidelijke(re) plaats kregen en krijgen. Het team slaagt erin om in toenemende mate op een doordachte wijze vernieuwende acties te plannen, uit te voeren, te evalueren en te borgen of bij te sturen.
- Om tegemoet te komen aan de maatschappelijke verwachtingen voor wereldoriëntatie in beide types besteedde en besteedt het team aandacht aan de ontwikkeling en het gebruik van een schooleigen visie over wereldoriënterend onderwijs tegen de achtergrond van de visie van de decretale ontwikkelingsdoelen en eindtermen. Het verbetertraject leidt tot een wijzigende visie over ‘onderwijzen en leren’. De adoptie van deze visie resulteert in een veranderende onderwijspraktijk. Deze ontwikkeling

leidt tot een meer dynamische onderwijsstijl waarbij leerkrachten van langsom meer begeleider dan wel aanstuurder van leerprocessen bij leerlingen zijn.

- Naast de organisatie van meerdere pedagogische studiedagen met wereldoriëntatie als thema volgden de teamleden ook individuerichte nascholingen m.b.t. één of meerdere domeinen, in het bijzonder voor techniek. De hierbij verworven kennis, inzichten en/of vaardigheden worden meer en meer gedeeld met de collega's waardoor de deskundigheid van het hele team ook indirect wordt verhoogd.
- Het team leerde meer en meer om samen school te maken en zelf verantwoordelijkheden op te nemen om de school- en klaswerking mee vorm te geven. Het kernteam speelt hierin zowel een belangrijke beleidsvoorbereidende als –uitvoerende rol.
- Tijdens de uitvoering van het verbetertraject groeide het beleidsvoerend vermogen van de school. De verdere ontwikkeling ervan biedt duidelijk een draagvlak om toekomstige uitdagingen een passende plaats te geven en te implementeren in de werking.
- Het afgelegde traject resulteert op dit moment globaal in een gradueel opgebouwd aanbod in beide types. De thema's krijgen meer en meer een multiperspectief karakter. Een belangrijke stap zette het team via de ontwikkeling van leerlijnen voor beide types. Het team gebruikte de ontwikkelingsdoelen en/of de eindtermen van wereldoriëntatie als referentiekader. Deze leerlijnen resulteren in een verticaal samenhangend aanbod binnen de beide types.
- De leerlijnen vormden de basis voor planningsdocumenten per type en per leerlingengroep. Deze planningsdocumenten beogen een graduele opbouw voor wereldoriëntatie gedurende de schoolloopbaan van de leerlingen. Het team ontwikkelde hierbij een bijbehorend evaluatiedocument waardoor de ontwikkeling en de vorderingen van de leerlingen zeer concreet kunnen worden opgevolgd.
- Klasleerkrachten kiezen – al dan niet samen met collega's van andere leerlingengroepen – thema's op basis van de interesses en/of de onderwijsnoden van de leerlingen. Deze thema's zijn richtinggevend voor het aanbod in de volgende periode. De **beginsituatiebepaling** krijgt op dit moment meer en meer gestalte door de registratie van bereikte doelen in een uitgebreid evaluatiesysteem dat gebaseerd is op de planningsdocumenten. Deze aanpak leidt tot een vrij verfijnde beeldvorming op groeps- en individueel niveau. De mate waarin de beginsituatie van leerlingen tijdens klassenraden wordt besproken, is algemeen nog zeer beperkt. De bespreking van specifieke noden van leerlingen voor dit leergebied kan echter vanuit de multidisciplinaire aard van de klassenraad nog leiden tot een meer geïndividualiseerd aanbod om tegemoet te komen aan zorgvragen van leerlingen. Illustratief hiervoor is de wijze waarop de kinesitherapeuten de ontwikkeling van de ruimtelijke oriëntatie bij de leerlingen gestalte geven, waarbij de therapiespecifieke aanpak gebeurt in overleg met de klasleerkrachten en tegen de achtergrond van de ontwikkelingsdoelen en/of eindtermen.
- De klasleerkrachten gebruiken de planningsdocumenten om zo mogelijk voor elk domein passende doelen te selecteren binnen de **doelenfase**. Deze geselecteerde doelen vormen meestal een vervolg op de doelen bij het voorgaande aanbod. Wanneer leerlingen de voorgaande doelen niet hebben verworven, nemen de klasleerkrachten deze terug op in hun planning. De huidige thematische benadering resulteert in een bredere, evenwichtigere en meer samenhangende doelenselectie. De verschillende domeinen komen hierbij voldoende aan bod.
- Het planningsinstrument is richtinggevend tijdens de **voorbereidingsfase**. Het gebruik ervan maakt het leerkrachten mogelijk om doelgroepspecifieke en/of gedifferentieerde doelen te selecteren op basis van de eigenheid van de klasgroep en/of de leerlingen. Tevens slagen leerkrachten er meer en meer in om de graduele opbouw van het aanbod over de opeenvolgende klasgroepen heen te bewaken. Het uitgebreide planningsdocument vormt geregeld de aanleiding tot gesprekken tussen opeenvolgende leerkrachten of binnen het hele team met het oog op meer onderlinge afstemming in het onderwijsleeraanbod en/of –proces.

- In de **uitvoeringsfase** komt de hedendaagse, maatschappelijke visie op ‘leren en onderwijzen’ en op het leergebied wereldoriëntatie meer en meer tot leven. Het verbetertraject leidt op dit moment tot een duidelijk gewijzigd en verder wijzigend onderwijsleeraanbod en -proces. Naast de verbreding van het onderwijsleeraanbod hebben leerkrachten in toenemende mate aandacht voor actief, interactief en coöperatief leren. Op die manier krijgen leerlingen meer kansen om kennis en inzichten te verwerven en vaardigheden en attitudes te ontwikkelen.
- Opvallend is de toenemende functionaliteit van het onderwijsleeraanbod voor wereldoriëntatie. Het aanbod sluit aan bij de leef- en ervaringswereld van de leerlingen en vertrekt vanuit betekenisvolle situaties en levensechte contexten. De verdere verfijning van de thematische benadering van het leergebied en de optimalisering van de horizontale samenhang binnen het leergebied en tussen de leergebieden kan de realiteitswaarde van het aanbod en proces nog verhogen.
- De mate waarin teamleden oog hebben voor en omgaan met verschillen tussen leerlingen verschilt binnen de school. Sommige leerkrachten slagen er meer in dan anderen om differentiatie en remediëring een plaats te geven in de organisatie van het onderwijsleerproces en bij de bepaling van het aanbod.
- Het team opteert ervoor om de vorderingen van de leerlingen voor wereldoriëntatie voornamelijk op te volgen vanuit de dagelijkse praktijk via observaties en/of de beoordeling van geleverde prestaties. De mate waarin de individuele leerlingen tegemoet komen aan de vooropgestelde doelen wordt geregeld gescreend waardoor leerkrachten meer en meer een beeld van de ontwikkeling van de leerlingen verwerven. Ook overleg tussen klasleerkrachten en de kinesitherapeuten draagt bij tot de verwerving van een zicht op de ontwikkeling van de leerling(en).
- Deze groeiende evaluatiepraktijk vormt de basis voor een periodieke inventaris van de ontwikkeling/vorderingen van de leerlingen in een uitgebreid evaluatie- en registratiedocument tijdens de vooropgestelde, structurele **evaluatiefase**. Het gebruik van dit document leidt tot een verfijnde beeldvorming. De voor de klasgroep geselecteerde doelen vormen de basis voor de inventaris. Leerkrachten duiden hierbij per leerling aan welke nagestreefde (ontwikkelings)doelen werden bereikt.
- De effecten van het verbetertraject komen sterk tot uiting in het enthousiasme van de leerlingen bij lessen wereldoriëntatie, in het bijzonder wanneer ze kansen krijgen om zelf aspecten te ontdekken, te exploreren en deze te onderzoeken. De leerlingen voelen zich veelal op hun niveau uitgedaagd en passen het geleerde meer en meer spontaan toe in nieuwe situaties.
- Het team realiseert zich de noodzaak tot de verdere optimalisering van het onderwijsleeraanbod en –proces voor wereldoriëntatie. Dit geldt in het bijzonder voor de verhoging van de functionaliteit van de plannings- en evaluatiedocumenten, de verdere integratie van het leergebied binnen de handelingsplanning, i.c. de besprekingen tijdens de klassenraden, de verruiming van de visie op evaluatie en de structurele verfijning van het pedagogisch-didactisch proces.
- De onderwijsinspectie sluit deze controle af met een gunstig advies. Het team komt in voldoende mate tegemoet aan de maatschappelijke verwachtingen voor het leergebied wereldoriëntatie. Tevens biedt het toenemend beleidsvoerend vermogen van de school een duidelijk draagvlak om meer en meer vanuit ontwikkelingsperspectief zelfstandig een kwaliteitsvol beleid te voeren, met respect voor de beleidscontext die door de overheid in de regelgeving wordt vastgelegd.

4. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning van de tekorten zoals vermeld in punt 2 van dit verslag

GUNSTIG

voor alle structuuronderdelen.

5. REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Dirk Janssens

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname

Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: